

Samen werken aan materialen en energie in acht ondernemingen

Circulaire economie en ...

Orbix maakt CO₂-arme betonstenen van restafval van staalindustrie

Nearly New Office Facilities (Nnof) maakt nieuwe meubelen uit oude kantoormeubelen van professionele klanten

■ StIA-onderzoek bij acht bedrijven naar materialen- en energie-aanpak

■ vragen

- welke ontwikkelingen in materialen- en energiebeleid?
- wat levert het op?
- zijn werknemers en werknemersafgevaardigden betrokken?

Cases

	Bedrijf	Werknemersafvaardiging
BelOrta Sint-Katelijne-Waver	• groenten- en fruitveiling (7 sites) • coöperatie 1350 telers • 370 wns (220 in hoofdzetel)	• 3 vakbonden • OR en CPBW
Boss paints Beveren-Leie	• verven • distributie via oa eigen winkels • familiebedrijf • 258 wns	• bedienden (ACV), arbeiders (ABVV en ACV) • OR en CPBW
Colruyt Group Halle	• retail • familiale groep • 27.000 werknemers	• 3 vakbonden • OR en CPBW per winkelformule
Nnof Vilvoorde	• transformatie oude kantoormeubelen • familieholding • 200 wns waarvan 30 bij Nnof	• CPBW bij verhuisactiviteiten (FGTB)

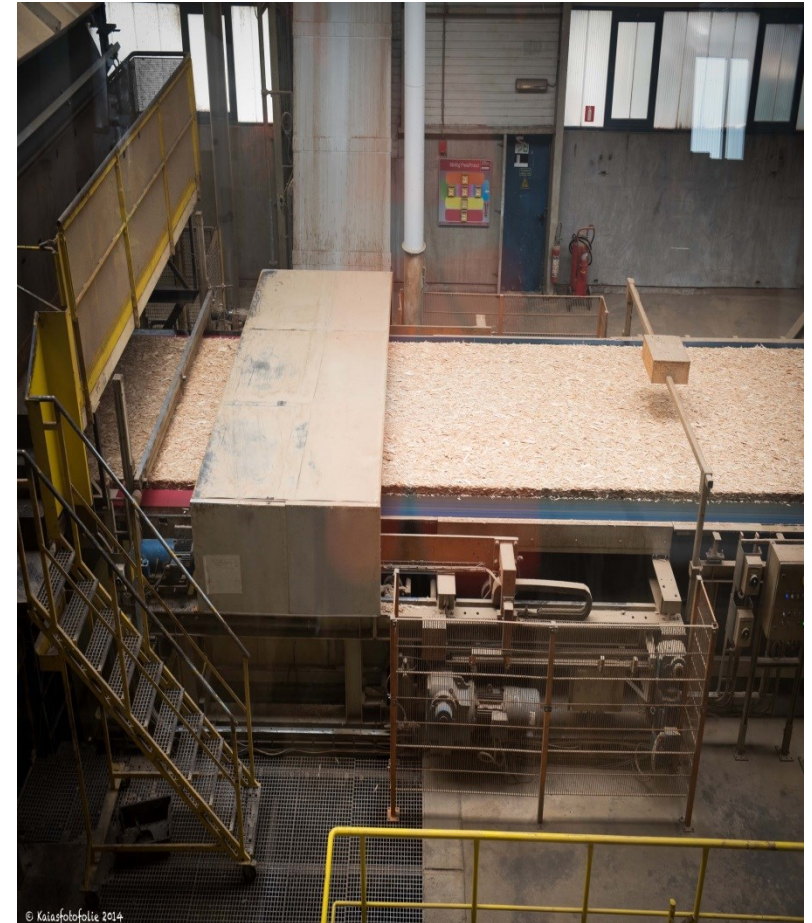
Cases

	Bedrijf	Werknemersafvaardiging
Norbord Genk	• OSB-houtspaanderplaten • Canadese groep • 125 wns	• ABVV en ACV • OR en CPBW • geen Europese OR
Nyrstar Balen / Overpelt	• Balen: zuiver zink • Overpelt: zinkblokken • vroegere Umicore + Zinifex • Balen 420 wns / Overpelt 139 wns	• ABVV en ACV • OR en CPBW • Europese OR
TE Connectivity Oostkamp	• elektromechanische componenten automobielsector • Amerikaanse groep • 700 wns	• 3 vakbonden • OR en CPBW • Europese OR
Volvo Trucks Oostkamp	• assemblage en cabineaankleding vrachtwagens • Zweedse Volvo Group • 3000 wns	• 3 vakbonden • OR en CPBW • Europese OR

Voorbeeld Norbord

nieuwe houtaanvoerinstallatie (2015)

- economische, ecologische en sociale winst
 - meer terpeenarm loofhout uit lokaal verantwoord bosbeheer
 - kraan en stepfeeders ipv kettingen
 - efficiënter en productiever proces
 - bijkomende tewerkstelling
- verandering
 - betrokken afdelingen en bedrijven
 - vakbonden: plan, veiligheid en sociale aspecten
 - medewerkers: samenstellen machinepark en opleiding

Aanpak materialen en energie

Vier domeinen

- basisvoorzieningen voor proces en diensten en infrastructuur
 - grond- en hulpstoffen / energiedragers / energie / water / transport / afval
- operationeel proces
 - detailanalyse en efficiëntieverbetering
 - procesflow / gereedschappen / werkorganisatie / gedrag
- input in producten en diensten
 - levenscyclus producten / milieu-impact diensten / CO₂-uitstoot
- nieuwe diensten: upcycling

Aanpak van materialen en energie

Kenmerken

- essentieel deel bedrijfsvoering
- doelstellingen
 - benutten, beperken, besparen
 - materiaalrecyclage of verkoop aan derden
 - energierecuperatie
 - hernieuwbare grondstoffen en energie
 - CO₂-uitstoot verminderen / klimaatneutraliteit
 - onafhankelijkheid vergroten
- ketendenken en samenwerking met andere bedrijven
- circulaire economie
 - circulaire input / grondstofrecuperatie / levensduurverlenging
 - niet: deelplatformen / product als dienst

Motieven en instrumenten bij aanpak

- bedrijfsfilosofie met link naar MVO en People-Planet-Profit
- wetgeving en economische, ecologische en sociale motieven
- instrumenten met criteria voor bedrijfsvoering (rapportering)
 - wettelijk voorziene milieu-actieplannen
 - competitiviteits- en verbeterprogramma's bedrijf / groep
 - zorgsystemen kwaliteit, voedselveiligheid, milieu, energie...
 - engagementen tov overheid (bv. energiebeleidsovereenkomst industrie)
 - engagementen tov andere initiatieven (sector, privé-initiatief, NGO)

Stappen vooruit

■ winst

- **milieu:** materialen, energie, water, afval, transport en CO₂-uitstoot
- **economisch:** besparing, productiviteit, proces, groei, marktpositie
- **medewerkers:** verankering en groei, betere arbeidsomstandigheden en ergonomie, extra tewerkstelling, soms extra beloning
- **gemeenschap:** betere mobiliteit, minder overlast

■ concreet

- investeringen en veel kleine verbeteringen
- never ending story en prioriteiten
- vraag om proactief beleid en kader van overheid

Betrokkenheid van werknemers

- aansturing open management
 - groep / familie-zaakvoerders
 - milieu- en energiecoördinator, technische dienst
 - externe deskundigen en uitwisseling met andere bedrijven
- operationele betrokkenheid werknemers algemeen
 - werkoverleg in teams
 - ideeënbus of digitaal platform
 - werkinstructies
 - evaluatiegesprekken
 - tevredenheidsenquête
 - personeelsvergadering

Betrokkenheid van werknemers

- operationele betrokkenheid werknemers specifiek
 - professionele functie
 - specifieke overleggroepen en verbeterteams
 - digitale online meldingen
 - gedragsobservatie
 - instructies gewenst gedrag
 - online kennis-testen
 - technische vernieuwingen en aanpassing werkorganisatie met impact op materialen en energie

- link met personeelsbeleid beperkt vermeld
 - onthaal nieuwkomers en algemene opleiding rond MVO
 - opleiding on the job
 - beloningen nav verbeteruggesties
 - cursus ecodriving

Betrokkenheid van afgevaardigden

■ houding werknemersafgevaardigden

- materialen en energie deel bedrijfsvoering
- sociale aspecten en veiligheid hoewel interesse voor milieu...
- geen conflict
- soms weinig expertise
- kennisopbouw: professionele functie, OR/comité, militanten, afgevaardigden andere vestigingen of bedrijven, externe vakbond

■ betrokkenheid werknemersafgevaardigden

- OR en Europese OR (beleid, projecten, cijfers) en CPBW (milieu en veiligheid) conform wettelijke bepalingen
- toelichting door interne en externe specialisten
- toegang tot verslagen en digitale communicatie
- soms eigen agendapunt
- in verbeterteams, bij gedragsobservatie, soms eigen werkgroep

Slotbeschouwingen

- aanpak materialen en energie
 - essentieel deel bedrijfsvoering
 - milieu-impact
 - ketenbenadering
 - inbreng alle actoren
 - grote inzet
 - beperkt circulair
- betrokkenheid werknemers en afgevaardigden
 - operationele betrokkenheid werknemers belangrijk
 - sociale rol van sociaal overleg
 - bij efficiëntieverbeteringen en pioniersrol van bedrijf

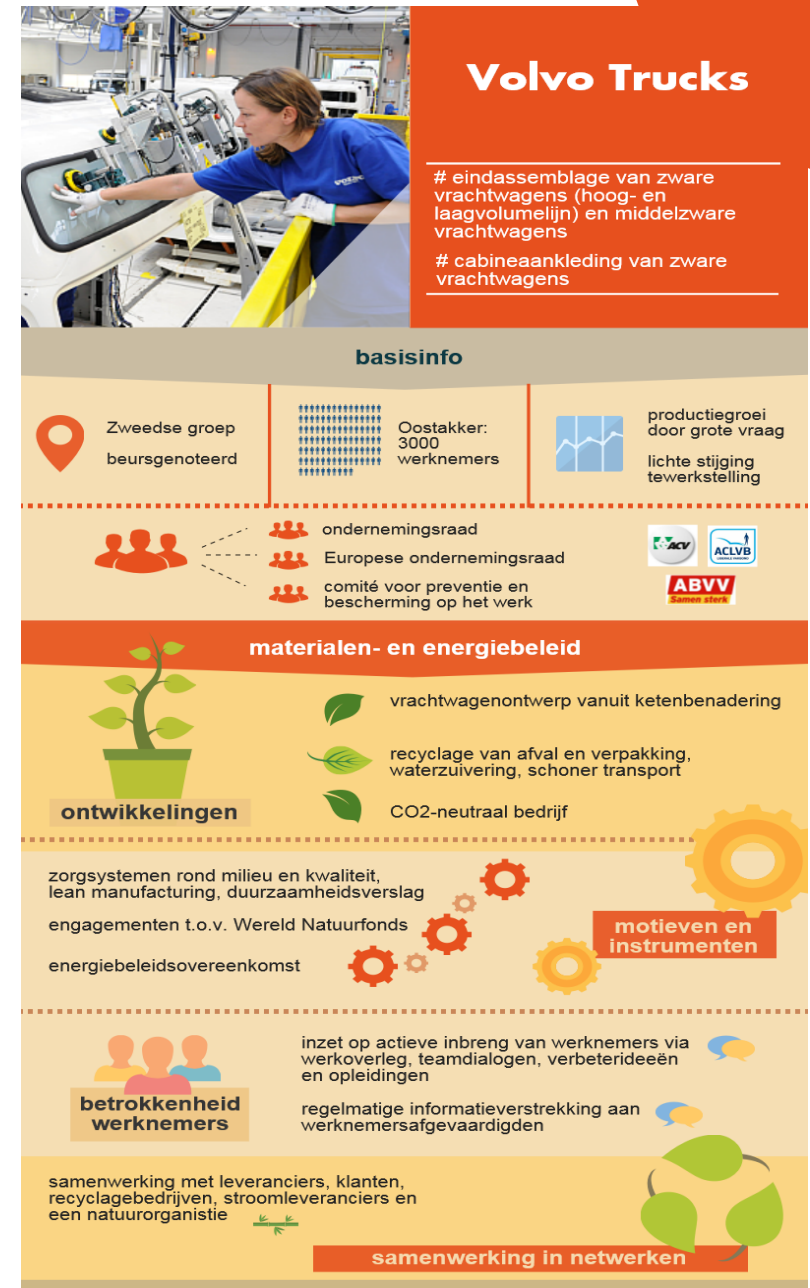
Meer info

Rapport

Leen Baisier (2016).
Samen werken aan materialen en energie.
Aanpak en werknemersbetrokkenheid in
acht ondernemingen. StIA-Brussel.

Info: Leen Baisier

lbaisier@serv.be – 02/2090169

Meer info

Inschrijven op Nieuwsbrief Stichting Innovatie & Arbeid

The screenshot shows the website of Stichting Innovatie & Arbeid. The header includes navigation links: Adviezen en publicaties, Over ons, Contact, Pers, Links, and Projecten. A search bar is also present. The main banner features the organization's logo and the tagline 'sterk door overleg'. Below the banner, there is a section titled 'Stichting Innovatie & Arbeid' with a brief description of its mission. To the right, there are sections for 'Publicaties' and 'Nieuws'. At the bottom right, the 'Nieuwsbrief Stichting Innovatie & Arbeid' sign-up form is highlighted with a red circle. The form includes a text input field for the email address and a red 'Abonneren' button.

Stichting Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

De Stichting Innovatie & Arbeid maakt deel uit van de SERV en voert onderzoek uit in opdracht van en voor de Vlaamse sociale partners. Centraal staan sociaalwetenschappelijk onderzoek over de kwaliteit van de arbeid of werkbaar werk, personeelsbeleid en organisatieverandering en onderzoek ter ondersteuning van het SERV-overleg. De Stichting staat ook in voor de driejaarlijkse IOA-enquête bij ondernemingen en organisaties en de Werkbaarheidsmonitor bij werknemers en zelfstandigen. De valorisatie van alle onderzoeksresultaten krijgt veel aandacht.

Onderzoeksprojecten

- arbeid en organisatie
- innovatie
- leren en ontwikkelen
- personeelsbeleid
- Vlaams innovatiebeleid
- werkbaar werk

Vormingsmateriaal

- flexibiliteit
- werkbaar werk
- personeelsbeleid
- innovatieve arbeidsorganisatie

Publicaties

- Sectoren aan de slag met werkbaar werk
- Competentie- en opleidingsbeleid bij Vlaamse ondernemingen en organisaties
- Teamwerk in Vlaanderen
- Werkbaar werk bij werknemers met een arbeidshandicap
- Werkbaarheidsprofiel voor starters, groeiers en vrouwelijke zelfstandige ondernemers
- Alle publicaties

Nieuws

- Sectoren zetten werkbaar werk op de agenda
- Innoverende bedrijven en groei-bedrijven doen vaker aan teamwerk
- Aantal Vlaamse ondernemingen en organisaties met opleidings- en competentiebeleid neemt toe
- Vier op de tien personen met een arbeidshandicap hebben werkbaar werk
- Werkbaarheidsprofiel van vrouwelijke zelfstandige ondernemers heeft werkbaar werk
- Alle nieuwsberichten

Nieuwsbrief Stichting Innovatie & Arbeid

e-mailadres: *

Abonneren